

TENGELIC KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2015-2019

TINGELIC KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAMJA

2015-2019

BEVEZETŐ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, mely a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza különösen az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági program összeállításánál figyelembe vettük:

- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív programot,
- nemzeti és EU-s pályázati forrásokat,
- a település adottságait, a lakosság összetételét, igényeit,
- az önkormányzat vagyoni helyzetét, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondícióit,
- a polgármesteri programot,
- a képviselő-testület tagjainak javaslatait.

A képviselő-testület elsődleges feladatának tekinti a település és intézményeinek zavartalan, kiegyensúlyozott működtetését, fejlesztését, lakosai életkörülményeinek javítását, az ide látogató vendégek elégedettségét, az idegenforgalom fejlesztését és mindezek érdekében a gazdasági lehetőségek feltárását, a területfejlesztési és az Európai Unió forrásainak hatékony kihasználását.

HELYZETÉRTÉKELÉS

Tengelic Község a Mezőföld déli részén, a megyeszékhelytől mintegy 25 km-re észkara fekszik. A település éghajlata mérsékeltlen meleg, mérsékeltlen száraz. Tengelic területe felszíni folyóvizekben nem bővelkedik, vízszegény térségben helyezkedik el.

A település térségében 5 főút található. Közlekedési pozíciója jó, a gyorsforgalmi utak építésével pedig kedvezőbbé válik. Termőföldje közepes minőségű.

A település területén vizes élőhelyek, mocsaras területek, Natura 2000 területek találhatóak.

A községre sajátos településszerkezet jellemző. A népesség kb. 40 %-a nem a központi belterületen lakik, hanem 11 településrészen. E településrészek összetevődnek külterületi lakott helyből és egyéb belterületekből.

Pénzügyi, vagyoni helyzet

Költségvetésünk az elmúlt években 300-350 millió forint körüli volt. A takarékos gazdálkodásnak köszönhetően 2009 óta a működés biztosítására hitelre nem volt szükség.

A fejlesztésekre szánt források nagyságát alapvetően befolyásolja a helyi adóbevételek alakulása, a pályázati lehetőségek kihasználása, az államháztartáson kívülről érkező támogatások.

Az önkormányzat vagyona a fejlesztéseknek köszönhetően az utóbbi években folyamatosan gyarapodott.

Főbb demográfiai adatok

A község lakosság-szám alakulása:

ÉV	LAKOSSÁG SZÁMA (FŐ)
2011.	2375
2012.	2376
2013.	2334
2014.	2307

Népesség kor szerinti megoszlása 2015. január 1-jén:

KORCSOPORT	FŐ	MEGOSZLÁS %-a
Gyermek és fiatalok	412	17,9
Munkaképes korú	1470	63,7
Időskorú	425	18,4
Összesen	2307	100

A település infrastruktúrájának helyzete

Villany-, víz-, gáz- és csatornahálózat, kábel tv, internet szolgáltatás biztosított, a szemétszállítás megoldott, közutak, járdák állapota elfogadható, melyet folyamatosan javítunk.

A település fejlődését befolyásoló tényezők

Erősségek:

- tiszta levegő
- kivételes építészeti örökségek,
- vasúti megálló,
- jó közlekedés-földrajzi pozíció,
- központi belterület infrastruktúrája,

- természeti értékek,
- az M6-os autópálya közelsége,
- kiváló vízminőség,
- közösségi szintér,
- mérsékelt adókönyezet,
- turista útvonal kialakítása,
- Hotel Orchidea által szolgáltatott termál és gyógyfürdő közelségével,
- közbiztonság növelése (kamera rendszer, mezőőr)

Gyengeségek:

- sajátos településszerkezet,
- lakónépesség előregedő korstruktúrája,
- lakásállomány folyamatos öregedése,
- településrészekben az infrastruktúra további fejlesztésre vár, a szétszórtságból adódóan a közműves ellátások kialakítása költségesebb

FEJLESZTÉSI ALAPELVEK

Alapelvek:

1. Bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése.
2. Az önkormányzat intézményei és az önkormányzat hivatala szolgáltatásainak a lakosság „differenciált” igényéhez igazítása.
3. Egészségügyi, szociális és gyermekjóléti ellátásoknak az igényekhez igazodó biztosítása.
4. Nevelési-oktatási feladatok, a közművelődés, szabadidő egészséges eltöltése, illetve ezen vállalkozói törekvések támogatása.
5. A gazdasági környezet és a kistérségi kapcsolatok élénkítése.
6. Helyi kereskedelem és az idegenforgalmi adottságok kihasználása.
7. Környezetvédelem, településtisztaság.
8. Településszerkezeti adottságokból adódó hátrányok leküzdésére törekvés.
9. Lakosság életminőségének javítása, közbiztonság.
10. Civil kapcsolatok, nemzetiségek, nemzetközi kapcsolatok.

Fejlesztési elképzelések

1. Bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztési stratégia prioritásainak első helyén a község költségvetésével, anyagi helyzetével foglalkozó fejlesztési iránynak kell állnia.

A bevételek növelésével és a kiadások csökkentésével mindent meg kell tenni, hogy folyamatosan fenntartsuk és megőrizzük a község pénzügyi stabilitását.

Ezen belül:

Bevételek: Önkormányzati vagyon hasznosítása, kistérségi kapcsolatokból adódó előnyök kihasználása, pályázati lehetőségek kihasználása. Szükség szerint a helyi adók mértékének emelése a jogszabály adta kereteken belül. A Paksi Atomerőmű Zrt.-vel valamint az RHK Kft. (Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft.)-vel történő hosszú távú, kiszámítható szerződések megkötése.

Kiadások: Önkormányzati intézmények struktúrájának korszerűsítése a hatékonyabb és költségtakarékosabb működés érdekében. Intézményi létszámok felülvizsgálata.

A költségvetés kiadási oldalát csökkentheti az alternatív energiarendszerek kiépítéséből, valamint a közvilágítás korszerűsítéséből eredő megtakarítás.

2. Az önkormányzat intézményei és az önkormányzat hivatala szolgáltatásainak a lakosság „differentiált” igényéhez igazítása.

A hatékonyabb közszolgáltatások biztosítására szükséges az intézményi struktúra felülvizsgálata.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése és az elektronikus ügyintézés bevezetésének előkészítése.

3. Egészségügyi, szociális és gyermekjóléti ellátásoknak az igényekhez igazodó biztosítása.

A képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

Háziorvosi ellátást és fogorvosi ellátást vállalkozó végzi, a védőnői ellátást továbbra is az önkormányzat tartja fenn.

A már meglévő szociális ellátórendszert továbbra is fent kell tartani. A szociális ellátások terén fontos szempont a pénzben nyújtott ellátások mellett a természetben nyújtott ellátások alkalmazása.

Szükséges a helyi szociális tárgyú rendeletek rendszeres felülvizsgálata, aminek eredményeként az egyes ellátások feltételrendszerének átalakítása válhat szükségessé.

A három éven aluli gyermekek napközbeni elhelyezésének megoldása bölcsődei ellátás megszervezésével.

Az önkormányzat továbbra is együttműködik a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal.

4. A nevelési-oktatási feladatok, a közművelődés, szabadidő egészséges eltöltése, illetve ezen vállalkozói törekvések támogatása.

A költségvetés keretein belül civil szervezetek, vállalkozások nevelési-oktatási intézmények további támogatása, ezen törekvések megvalósítására.

Az óvoda 2013. január 1-től önálló intézményként működik, az önkormányzat fenntartásába került vissza, az iskola a KLIK fenntartásában működik.

Biztosítani kell a szükséges költségvetési forrásokat az IKSZT pályázatban szereplő programok megvalósítására 2016 tavaszáig. Emellett fontos a közösség fejlesztése, a község polgárai közötti összetartás erősítése, elsősorban a községi rendezvények, a kulturális programok és a hagyományápolás eszközeivel.

Gondoskodni kell a település sportéletének helyet adó épületek és helyszínek folyamatos karbantartásáról, rendben tartásáról. A költségvetés függvényében a település sportegyesületeinek támogatása.

5. A gazdasági környezet és a kistérségi kapcsolatok élénkítése.

Továbbra is cél az, hogy az önkormányzat aktívan vegyen részt a többcélú kistérségi önkormányzati társulások munkájában, a közös fejlesztések és közszolgáltatások megvalósítása, valamint közös pályázati források és fejlesztési lehetőségek mind hatékonyabb felhasználása érdekében.

6. Helyi kereskedelem és az idegenforgalmi adottságok kihasználása.

A helyi vállalkozások erősítése, ezáltal munkahelyteremtés.

A helyi értékek kihasználásával, felmutatásával, programok szervezésével, vállalkozások megsegítésével, mind több pihenni, szórakozni vágyó turista keresse fel településünket. Meglévő „Zöldút” propagálása, fejlesztése.

7. Környezetvédelem, településtisztaság.

El kell készíteni a település környezetvédelmi programját a ciklus végéig. Az önkormányzat az Alisca Terra Kft.-vel kötött érvényes szerződés alapján továbbra is gondoskodik a települési szilárd hulladék elszállításáról, illetve a külterületeken vállalkozóval kötött szerződés alapján a háztartási szennyvíz begyűjtéséről, elszállításáról.

Továbbra is évenként egy alkalommal biztosítani kell a veszélyes hulladék begyűjtését és elszállítását. Házhoz menő szelektív hulladék szállítás bevezetése.

Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztántartására, rendszeres ellenőrzéssel érvényt kell szerezni a környezetvédelem helyi szabályainak.

További cél az illegális szemétkerakások csökkentése.

Lakossági szemétszedési akciók évenkénti szervezése.

8. Településszerkezeti adottságokból adódó hátrányok leküzdésére törekvés.

A kialakult sajátos településszerkezet, a távolságok miatt egységes települést, településszerkezetet kialakítani nem lehet. Az ellátási különbségek mérséklésével lehet elérni a hátrányokból adódó kellemetlenségek csökkentését. Egyes közszolgáltatások kiterjesztése a településrészekre is. Szociális háló kiterjesztése a házi segítségnyújtás bővítésével.

9. Lakosság életminőségének javítása, közbiztonság.

A munkahelyteremtés elősegítése érdekében az alábbi feladatokat és célokat határozza meg az önkormányzat:

Ipari park kialakítása közvetlen vagy közvetett módon.

Vállalkozások munkahelyteremtéshez kapcsolódó pályázati törekvéseinek támogatása.

Önkormányzati ingatlanok hasznosítása munkahelyteremtésre értékesítéssel illetve átalakítással.

Hosszú távon az önkormányzat élni kíván a közfoglalkoztatás lehetőségével a jogszabályi előírások szerint.

A közfoglalkoztatási rendszer keretén belül rövid távú (2-4 hónap) és hosszabb távú (2-12 hónap) pályázat útján történő közfoglalkoztatásra van lehetősége az önkormányzatnak, amelyben részt kívánunk venni.

Utak és járdák javításával, felújításával, egyéb közterületek karbantartásával, kereskedelmi és kulturális szolgáltatások magasabb színvonalú biztosításával törekedni kell a lakosok életminőségének javítására.

A csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer folyamatos karbantartása.

A helyi közbiztonság színvonalának javítása érdekében az önkormányzat gondoskodik a mezőéri szolgálat fenntartásáról, bővítéséről, a térfigyelő kamerák működtetéséről, esetleges bővítéséről a településen. Támogatást nyújt a polgárőr egyesületnek.

10. Civil kapcsolatok, nemzetiségek, nemzetközi kapcsolatok.

A költségvetés függvényében továbbra is biztosítani kell a civil szervezetek és egyesületek támogatását mind anyagilag, mind pedig programjaikhoz, összejöveteleikhez helybiztosítással.

Az önkormányzat továbbra is a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a nemzetiségek jogainak érvényesülését.

A nemzetközi együttműködésben való részvételének megteremtése.

Feladatok számbavétele

Előirányzott fejlesztések

- Utak és járdák, közterületek javítása, felújítása az éves költségvetésekben meghatározott ütemezéssel.
- Az iskola épületének tető felújítása.
- A két iskolaépület közötti terület újra burkolása
- Sportcsarnok tetőcseréje.
- Szőlőhegyi művelődési ház felújítása.
- Szőlőhegyi orvosi rendelő akadálymentesítése.
- Központi orvosi rendelő teljes körű felújítása.
- Szolgáltatóház felújítása, akadálymentesítése.
- Önkormányzati tulajdonban levő ingatlanok olyan irányú hasznosításának megvalósítása, amely munkahelyek létesítésével jár.
- Kommunális feladatok ellátására géppark bővítése (traktorvásárlás).
- Szőlőhegyi szennyvíz hálózat kiépítésének lehetőség szerint.
- A volt ÖNO épületének teljes felújítása.
- Új buszváró kialakítása Szőlőhegyen.
- Felsőtengelic turisztikai felzárkóztatása, idegenforgalmi adó visszaforgatásával, pályázati lehetőségek.
- Az önkormányzati vagyon gyarapítása ingatlan vásárlással.
- Külterületi lakott helyeken utcanév hiányában házsámokat jelző táblák kihelyezése.

Tengelic, 2015. április 14.

Gáncs István
polgármester

